

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Гугнін Е.А.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 24 МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» для здобувачів освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес»

« ____ » _____, 20__ року - 18 с.

Розробники: Лазнева І.О., к.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від « 17 » 08 _____ 2020 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

« 17 » 08 _____ 2020 року _____ (Е.В.Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від « 18 » 08 _____ 2020 року № 1

« 18 » 08 _____ 2020 року Голова _____ (М.В.Дедков)

НУ «Запорізька політехніка» 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин - 120		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 5	Лекції		
	30 год.	6 год.	
	Практичні, семінарські		
	14 год.	2 год.	
	Лабораторні		
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	76 год.	112 год.	
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 57%
- для заочної форми навчання – 7%

1. Мета навчальної дисципліни

Доцільність вивчення матеріалу курсу “Міжнародний бізнес” обумовлена особливостями сучасного економічного розвитку. Здійснення міжнародного бізнесу та вихід національних підприємств на світові ринки як повноцінного суб’єкта міжнародного бізнесу є одним з важливих аспектів для України. У цьому зв’язку виникає необхідність у ґрунтовних знаннях світових економічних процесів, що відбуваються на рівні окремих фірм, конкретних форм і методів ведення бізнесу. Повноцінний вихід підприємств на зовнішні ринки може бути ефективним за умов наявності спеціалістів із зовнішньоекономічної діяльності, які володіють теорією і практикою здійснення міжнародних комерційних угод з урахуванням особливостей конкретних ринків, правового регулювання та оподаткування міжнародних бізнес-операцій.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо ведення бізнесу в глобальному середовищі попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Країнознавство», «Міжнародні економічні відносини», «Економіка бізнес-структур», «Міжнародна торгівля», «Основи зовнішньоекономічної діяльності». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Глобалізація і транснаціоналізація світової економіки», «Міжнародна інвестиційна діяльність», «Інноваційні моделі та форми міжнародного бізнесу», «Міжнародний офшорний бізнес», «Міжнародна електронна торгівля».

Мета дисципліни - вивчення особливостей міжнародного бізнесу, специфіки його конкурентного, економіко-правового, фінансового і соціально-культурного середовища; моделей і операційних способів ведення бізнесу у міжнародному середовищі.

Завдання

- сформуувати у здобувачів уявлення про основні етапи еволюції теорії міжнародного бізнесу;

- виявити тенденції розвитку міжнародного бізнесу;

- вивчити сучасні технології міжнародного бізнесу;

- виявити роль міжнародної транспортної та інформаційної інфраструктури в розвитку сучасного міжнародного бізнесу;

- розкрити специфіку управління фінансовими ресурсами міжнародних фірм;

- отримати уявлення про етичні норми міжнародного бізнесу в сучасному світі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв’язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміння адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 9. Розуміти і вміння застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

PH 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

PH 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

PH 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

PH 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

PH 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

PH24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

PH25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи ведення міжнародного бізнесу

Тема 1. Інтернаціоналізація та міжнародний бізнес: загальна характеристика

Інтернаціоналізація: поняття, цілі, мотивація. Причини інтернаціоналізації. Видатки та загрози інтернаціоналізації. Міжнародний бізнес: поняття, цілі, види. Фактори зовнішньої середовища міжнародного бізнесу. Модель PEST-аналізу

Тема 2. Теорії міжнародного бізнесу

Загальна характеристика теоретичних основ міжнародної підприємницької діяльності. Статичні теорії МБ (еклектична парадигма Даннінга, модель аналізу транзакційних витрат. Динамічні теорії МБ (уппсальський модель інтернаціоналізації, мережевий підхід до інтернаціоналізації, модель «народжені глобальними»)

Тема 3. Зовнішня середовища у міжнародному бізнесі

Дослідження факторів зовнішньої середовища міжнародного бізнесу. Економічні фактори зовнішньої середовища та їх роль у прийнятті рішень у міжнародному бізнесі. Політичні та правові фактори зовнішньої середовища. Соціально-культурні фактори та їх основні класифікації роль природних та технологічних факторів для міжнародного підприємництва

Тема 4. Стратегічні аспекти міжнародного бізнесу

Сутність, завдання і особливості стратегічного підходу до ведення міжнародних бізнес-операцій. Стратегічна логіка прийняття рішень в міжнародному бізнесі. Стратегії міжнародних компаній

Тема 5. Транспортно-логістичне забезпечення міжнародних бізнес-операцій

Міжнародні перевезення комерційних вантажів. Транспортна логістика як система управління міжнародними товарними потоками. Транспортна доступність території як фактор розміщення міжнародного виробництва

Змістовий модуль 2. Організаційно-правові та структурні аспекти міжнародного бізнесу

Тема 6. Форми організації підприємницької діяльності в міжнародному бізнесі

Основні форми організації міжнародного бізнесу. Транснаціоналізація міжнародного бізнесу: характерні риси, етапи розвитку ТНК, показники діяльності. Основні види альянсів і їх характеристики. Стратегічні альянси: переваги та недоліки функціонування. Спільне підприємництво як форма міжнародного промислового співробітництва: мотиви створення, проблеми функціонування. Міжнародні злиття і поглинання. Метакорпорації і їх класифікація

Тема 7. Правові основи ведення міжнародного бізнесу: міжнародні контрактні відносини та роль міжнародних організацій в регулюванні трансграничних бізнес операцій

Діяльність міжнародних організацій в сфері уніфікації міжнародної комерційної практики. Договір міжнародного купівлі-продажу: ознаки, основні умови. Базисні умови поставки товарів у міжнародних угодах купівлі-продажу (ІНКОТЕРМС)

Тема 8. Моделі міжнародного бізнесу

Засоби проникнення компаній на зарубіжні ринки. Експортно-імпортна модель міжнародного бізнесу. Ліцензійна модель міжнародного бізнесу: міжнародний обмін технологіями, міжнародне ліцензування, міжнародний інжиніринг. Інвестиційна модель міжнародного бізнесу

Тема 9. Міжнародна промислова кооперація та спільне підприємництво

Міжнародна промислова кооперація у системі сучасного міжнародного поділу праці. Спільне підприємництво як форма іноземного інвестування

Тема 10. Електронна комерція у міжнародному бізнесі

Електронна комерція: сутність, переваги та недоліки. Основні моделі електронної комерції та особливості їх реалізації. Використання електронної комерції у різних сегментах економіки та міжнародного бізнесу

Змістовий модуль 3. Маркетингові підходи до аналізу операцій міжнародного бізнесу

Тема 11. Маркетинг в міжнародному бізнесі: особливості проникнення компаній на закордонні ринки

Значення маркетингової діяльності в міжнародному бізнесі. Форми виходу компаній на зовнішній ринок та критерії вибору каналу розподілу. Основні моменти міжнародної товарної політики компаній

Тема 12. Особливості ціноутворення у міжнародному бізнесі

Значення цінової політики у міжнародному бізнесі. Фактори і методи ціноутворення: міжнародні аспекти. Визначення експортної ціни. Цінова політика при виході на зовнішні ринки

Тема 13. Конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі

Поняття конкурентоспроможності у міжнародному бізнесі. Складові національних конкурентних переваг. Оцінка міжнародної конкурентоспроможності країн та компаній

Тема 14. Ділова культура, етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі

Поняття ділової культури та значення крос-культурних відмінностей у міжнародному бізнесі. Етика у міжнародному бізнесі. Соціальна відповідальність компаній в міжнародному бізнесі

Тема 15. Специфіка підприємництва у провідних секторах світової економіки

Особливості міжнародного бізнесу в нафтогазовій сфері. Специфіка міжнародного бізнесу в металургійній промисловості. Міжнародний банківський бізнес

Змістовий модуль 4. Фінансова-інвестиційні аспекти міжнародного бізнесу

Тема 16. Питання фінансування міжнародних бізнес-операцій

Форми фінансування міжнародної підприємницької діяльності. Факторинг та форфейтинг як інструменти фінансування міжнародних бізнес-операцій (сутність факторингу, класифікація факторингових операцій, типи факторингових угод, міжнародні об'єднання факторингових компаній, конвенції про міжнародний факторинг, факторинг в українському законодавстві, сутність форфейтингових операцій, етапи підготовки угоди форфейтинга, особливості умов форфейтингової угоди, переваги та недоліки форфейтингового фінансування, відмінності факторингової і форфейтингової угоди. Фінансування міжнародних операцій компанії за участі інститутів страхування та фінансування експорту

Тема 17. Форми розрахунків у міжнародному бізнесі

Особливості розрахунків за зовнішньоторговельними угодами. Міжнародні розрахунки в формі переказу (авансові платежі, розрахунки по відкритому рахунку). Використання інкасо в міжнародних розрахунках. Використання документарного акредитива у міжнародних розрахунках

Тема 18. Міжнародні інвестиційні відносини

Сутність та форми міжнародних інвестицій у сучасній світовій економіці. Роль та значення міжнародного інвестування для національних економік. Сучасні тенденції розвитку інвестиційних проектів

Тема 19. Ризик та ризик-менеджмент у системі міжнародних бізнес-відносин

Поняття економічного ризику та ризику міжнародного бізнесу. Управління економічними ризиками, що пов'язані з міжнародними бізнес-відносинами. Формування стратегії ризик-менеджменту

Тема 20. Міжнародне податкове планування

Особливості та принципи оподаткування міжнародних бізнес-операцій. Міжнародне подвійне оподаткування та його регулювання. Законні засоби оптимізації податків у міжнародному бізнесі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні основи ведення міжнародного бізнесу												
Тема 1. Інтернаціоналізація та міжнародний бізнес: загальна характеристика	3	2	1	-	-	-	4,7	0,5	0,2	-	-	4
Тема 2. Теорії міжнародного бізнесу	3	2	1	-	-	-	4,7	0,5	0,2	-	-	4
Тема 3. Зовнішня середа у міжнародному бізнесі	10	-	-	-	-	10	8	-	-	-	-	8
Тема 4. Стратегічні аспекти міжнародного бізнесу	3	2	1	-	-	-	4,7	0,5	0,2	-	-	4
Тема 5. Транспортно-логістичне забезпечення міжнародних бізнес-операцій	3	2	1	-	-	-	4,25	0,25	-	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	22	8	4	-	-	10	26,35	1,75	0,6	-	-	24
Змістовий модуль 2. Організаційно-правові та структурні аспекти міжнародного бізнесу												
Тема 6. Форми організації підприємницької діяльності в	5	4	1	-	-	-	4,95	0,75	0,2	-	-	4

міжнародному бізнесі												
Тема 7. Правові основи ведення міжнародного бізнесу: міжнародні контрактні відносини та роль міжнародних організацій в регулюванні трансграничних бізнес операцій	12	-	-	-	-	12	8	-	-	-	-	8
Тема 8. Моделі міжнародного бізнесу	3	2	1	-	-	-	4,7	0,5	0,2	-	-	4
Тема 9. Міжнародна промислова кооперація та спільне підприємництво	8	-	-	-	-	8	6	-	-	-	-	6
Тема 10. Електронна комерція у міжнародному бізнесі	8	-	-	-	-	8	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	36	6	2	-	-	28	29,65	1,25	0,4	-	-	28
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Маркетингові підходи до аналізу операцій міжнародного бізнесу												
Тема 11. Маркетинг в міжнародному бізнесі: особливості проникнення компаній на закордонні ринки	12	-	-	-	-	12	10	-	-	-	-	10
Тема 12. Особливості ціноутворення у міжнародному бізнесі	3	2	1	-	-	-	4,7	0,5	0,2	-	-	4
Тема 13. Конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі	3	2	1	-	-	-	6,45	0,25	0,2	-	-	6
Тема 14. Ділова культура, етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	3	2	1	-	-	-	6,35	0,25	0,1	-	-	6
Тема 15. Специфіка підприємництва у провідних секторах світової економіки	3	2	1	-	-	-	4,6	0,5	0,1	-	-	4
Разом за змістовим модулем 3	24	8	4	-	-	12	32,1	1,5	0,6	-	-	30
Змістовий модуль 4. Фінансова-інвестиційні аспекти міжнародного бізнесу												
Тема 16. Питання фінансування міжнародних бізнес-операцій	6	4	2	-	-	-	4,7	0,5	0,2	-	-	4
Тема 17. Форми розрахунків у міжнародному бізнесі	12	-	-	-	-	12	8	-	-	-	-	8
Тема 18. Міжнародні інвестиційні відносини	14	-	-	-	-	14	10	-	-	-	-	10
Тема 19. Ризик та ризик-менеджмент у системі міжнародних бізнес-відносин	3	2	1	-	-	-	4,6	0,5	0,1	-	-	4
Тема 20. Міжнародне податкове планування	3	2	1	-	-	-	4,6	0,5	0,1	-	-	4
Разом за змістовим модулем 4	38	8	4	-	-	26	31,9	1,5	0,4	-	-	30
Усього годин	120	30	14	-	-	76	120	6	2	-	-	112

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне

1	Тема 1. Інтернаціоналізація та міжнародний бізнес: загальна характеристика	1	0,2
2	Тема 2. Теорії міжнародного бізнесу	1	0,2
3	Тема 4. Стратегічні аспекти міжнародного бізнесу	1	0,2
4	Тема 5. Транспортно-логістичне забезпечення міжнародних бізнес-операцій	1	0
5	Тема 6. Форми організації підприємницької діяльності в міжнародному бізнесі	1	0,2
6	Тема 8. Моделі міжнародного бізнесу	1	0,2
7	Тема 12. Особливості ціноутворення у міжнародному бізнесі	1	0,2
8	Тема 13. Конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі	1	0,2
9	Тема 14. Ділова культура, етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	1	0,1
10	Тема 15. Специфіка підприємництва у провідних секторах світової економіки	1	0,1
11	Тема 16. Питання фінансування міжнародних бізнес-операцій	2	0,2
12	Тема 19. Ризик та ризик-менеджмент у системі міжнародних бізнес-відносин	1	0,1
13	Тема 20. Міжнародне податкове планування	1	0,1
	Разом	14	2

5. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

6. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Інтернаціоналізація та міжнародний бізнес: загальна характеристика	0	4
2	Теорії міжнародного бізнесу	0	4
3	Зовнішня середа у міжнародному бізнесі:	10	8
4	Стратегічні аспекти міжнародного бізнесу	0	4
5	Транспортно-логістичне забезпечення міжнародних бізнес-операцій	0	4
6	Форми організації підприємницької діяльності в міжнародному бізнесі	0	4
7	Правові основи ведення міжнародного бізнесу: міжнародні контрактні відносини та роль міжнародних організацій в регулюванні трансграничних бізнес операцій:	12	8
8	.Моделі міжнародного бізнесу	0	4
9	Міжнародна промислова кооперація та спільне підприємництво	8	6
10	Електронна комерція у міжнародному бізнесі	8	6
11	Маркетинг в міжнародному бізнесі: особливості проникнення	12	10

	компаній на закордонні ринки		
12	Особливості ціноутворення у міжнародному бізнесі	0	4
13	Конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі	0	6
14	Ділова культура, етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	0	6
15	Специфіка підприємництва у провідних секторах світової економіки	0	4
16	Питання фінансування міжнародних бізнес-операцій	0	4
17	Форми розрахунків у міжнародному бізнесі	12	8
18	Міжнародні інвестиційні відносини	0	10
19	Ризик та ризик-менеджмент у системі міжнародних бізнес-відносин	14	4
20	Міжнародне податкове планування	0	4
	Разом	76	112

8. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

9. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань міжнародного бізнесу, містять узагальнений теоретичний матеріал, що є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, надаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного.

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного

призначення.	бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу (СК 3) Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8) Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами (СК 14) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу,	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи

міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)
РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)
РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного

документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.	бізнесу (СК 3) Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 12)
РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу (СК 3)
РН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	Здатність продемонструвати знання та розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК 12)

11. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Міжнародний бізнес» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 4 змістовних модулів, які містять 20 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька

політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

12. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародний бізнес» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Міжнародний бізнес» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування												Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Модуль 1						Модуль 2								
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3				Змістовний модуль 4		35	100	
T1	T2	T4	T5	T6	T8	T12	T13	T14	T15	T16	T19			T20
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			5

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

85-89	B	добре	зараховано
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Презентації за лекційними темами курсу (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>)
2. Конспект лекцій з курсу «Міжнародний бізнес».
3. Методичні рекомендації з підготовки семінарських занять та самостійної роботи студентів з курсу «Міжнародний бізнес».
4. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт для студентів заочної форм навчання з дисципліни «Міжнародний бізнес».

14. Рекомендована література

Базова

1. Міжнародний бізнес : підруч./ за ред. проф. В. А. Вергуна. – К.: ВАДЕКС, 2014. – 810 с.
2. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / О. М. Файчук, С. В. Сидоренко. – К.: НУБіП України, 2016. – 236 с.
3. International business: tutorial / О. М. Faichuk, О. V. Faichuk. – К.: NULES of Ukraine, 2019. – 220 р.
4. Алієва-Барановська В.М. Глобальний бізнес : навч. посібник-довідник /В.М. Алієва-Барановська, І.І. Дахно. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 558 с.
5. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля: навч. посібник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, Н. В. Притула та інші. - 5-те вид., перероб. та доп. - Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.
6. Майер Дж., Олесневич Д. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Пер. з англ.. – К.: Либідь, 2002. – 703 с.
7. Міжнародний бізнес : підручник. 2 видання.-К.: «Київський університет», 2009. – 623 с.
8. Термінологічний українсько-англійський словник-довідник економіста міжнародника: навчальний посібник [Текст] / А.І. Мелешенко, Е.В. Прушківська, О.А. Кулабнева, І.О. Лазнева, Т.С. Павлюк, О.П. Сарнацький, М.М. Ситников – навч. посіб. – вид. 2-ге, допов. і перероб. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. - 376 с.

Допоміжна

1. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / С.Є. Хрупович. – Тернопіль, 2017.- 137 с.
2. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
3. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козака, М.А. Зайця. – Одеса: «ГОВ ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
4. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / за ред. Ю.Г. Козака, Т. Спорека. – 5-те вид., перероб. та доп. – Київ – Катівіце: Центр учбової літератури, 2016. – 289 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон: навч. посіб. для вnz / за ред. Ю.Г. Козака; [авт.: Ю.Г. Козак та ін.]. – Вид. 6-те, перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури., 2016. – 292 с.
6. Международный бизнес. Теория и практика: учебник для бакалавров / А. И. Погорлецкий [и др.] ; под ред. А. И. Погорлецкого, С. Ф. Сутырина. - М. : Издательство Юрайт, 2014. — 733 с.
7. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності. 2-ге вид. перероб. та доп. навч. посіб. / За ред. Якубовського С.О., Козака Ю.Г., Логвинової Н.С. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 472 с.
8. Фролова Л. В. Формирование бизнес-модели предприятия : учеб. / Л. В. Фролова, Е. С. Кравченко. - К.: ЦУЛ, 2017. – 384 с.
9. Гриффин Р. Международный бизнес. 4-е изд. / Р. Гриффин, М. Пастей // пер. с англ. под ред. А.Г. Медведева. – СПб.: Питер, 2006. – 1088 с.
- 10.Гіл, Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку: Пер.з англ.- К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. – 856 с.
- 11.Сазонець І.Л. Інвестування : навч.посіб. / І.Л. Сазонець. – 2019. – 392 с.
- 12.Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров.- Електронні дані. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 256 с.- Назва з титул. Екрана
- 13.Віднійчук-Вірван Л. А. Міжнародний банківський бізнес: базові категорії, поняття терміни : навч. посібник / Л. А. Віднійчук-Вірван. – Львів : Магнолія 2006, 2015. – 312 с.
- 14.Віднійчук-Вірван Л. А. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посібн. для студ. вищ. закладів освіти / Л. А. Віднійчук-Вірван. – Львів : Магнолія, 2019. – 216 с.
- 15.Снітинський В. В. Діловий етикет у міжнародному бізнесі: навч. посібник / В. В. Снітинський, Н. Б. Завальницька, О. О. Брух. – Львів : Магнолія 2006, 2013. – 288 с.
- 16.Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. В. Фомішин, А. В. Рибчук, А. О. Єгоров та ін. ; за ред. С. В. Фомішина. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2013. – 416 с.
- 17.Павленко І. І. Міжнародна торгівля та інвестиції: навч. посіб. / І. І. Павленко, О. В. Варяниченко, Н. А. Навроцька.- Електронні дані. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 256 с. - Назва з титул. Екрана
- 18.Яковлев Ю. П. Міжнародна торгівля: навч. посібник для студ. Вnz / Ю. П. Яковлев. – Київ : Кондор, 2018. – 380 с.
- 19.Международные экономические отношения: теория и политика: учебное пособие для студентов высш. учеб. заведений / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвинова, Р. Томанек и др. ; под ред. Ю. Г. Козака.- 2-е изд., перераб. и доп. – Киев : Центр учебной литературы, 2013. – 360 с.
- 20.Гуцалюк О. М. Розвиток міжнародного бізнесу в контексті міжнародного менеджменту / О. М. Гуцалюк, В. А. Череватенко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2015. – № 6. – С. 8-13.
- 21.Лазнева І.О. Злиття та поглинання як метод досягнення стратегічних цілей страхових ТНК / І.О. Лазнева // Економіка та суспільство. - 2018. - Вип. 17. – Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua/journal-17/24-stati-17/2113-lazneva-i-o>
- 22.Лазнева І.О. Франчайзинг як перспективна форма ведення бізнесу на страховому ринку України / І.О. Лазнева, Б.О. Жеронкін // Економічний вісник НГУ. - 2018. - №2(62). - С.126-134
- 23.Лазнева І.О. Кіберспорт та його вплив на зміну структури світового ринку комп'ютерних ігор /І.О. Лазнева, Д.І. Цараненко //Наук. вісник Ужгородського національного університету. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2018. - Вип. 22. - Ч.2. - С. 63-67
- 24.Лазнева, І.О. Галузевий аналіз сучасних тенденцій світових процесів злиття та поглинання /І.О. Лазнева, Ю.О. Подолян //Наук. вісник Ужгородського національного

університету. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2019. - Вип. 26. - Ч.2. - С. 39-43

25. Freeman R. Edward Corporate Stakeholder Responsibility: A New Approach to CSR / Freeman R. Edward, S. Ramakrishna Velamuri, Brian Moriarty // Business Roundtable Institute for Corporate Ethics, 2006. – 77 p.

26. Simon Zadek. Responsible Competitiveness. Corporate Responsibility Clusters in Action / Simon Zadek, John Sabapathy, Helle Dossing, Tracey Swift — January 2003. – 120 p.

15. Інформаційні ресурси

1. World Trade Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org>

2. World Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/>

3. European Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://europa.eu>

4. Bank of International Settlements [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bis.org/>

5. Economic Co-operation and Development (OECD) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/>

6. International Monetary Fund [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/external/datamapper>

7. UNCTAD [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unctad.org/>

8. International Finance Corporation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ifc.org/errorpage.html>

9. Financial Stability Board [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.fsb.org/>

10. Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/home>